

Course of study (code)/ Назва дисципліни (шифр)	ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО (LW0812BCVPR)	
Academic year / Навчальний рік - Семестр	2022/2023 – 3,4 семестр	
Course of study / Назва спеціальності	081 ПРАВО	
Educational program / Освітня програма	«Право»	
Education - ECTS / Рівень – Кредити	Перший (бакалаврський) рівень - 8 ECTS	
Status / Статус	Обов'язкова	
Learning language / Мова навчання	Українська	
Author / Укладач	Ямковий Владислав Іванович, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри права і публічного управління та адміністрування ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТЕХНОЛОГІЙ, e-mail: yamkovyi_vi@kneu.dp.ua, orcid.org/0000-0001-5662-7951	

A. OBJECTIVE OF THE SUBJECT / МЕТА ДИСЦИПЛІНИ

Поглибити знання студентів з основних інститутів цивільного права шляхом акцентування уваги на найбільш актуальних проблемах у сфері законодавства і щодо дискусійних питань доктрини. Результатом вивчення дисципліни повинна бути підготовка майбутнього фахівця в галузі цивільного права, який би міг аналізувати наукову літературу і чинне законодавство як крізь призму їх практичного застосування, так і шляхом проведення самостійної наукової роботи.

B. SUBJECT PROGRAM / ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

Актуальні проблеми визначення цивільного права: як галузі, як науки, як учбової дисципліни. Проблеми визначення цивільно-правового статусу суб'єктів цивільного права. Проблеми здійснення та захисту цивільних прав. Актуальні проблеми речових прав. Актуальні проблеми зобов'язального права. Актуальні проблеми забезпечення виконання зобов'язань. Актуальні проблеми недоговірних зобов'язань. Актуальні проблеми спадкового права. Актуальні проблеми цивільно-правової відповідальності.

ТЕМА 1. Поняття, система та предмет цивільного права України

Цивільне право як галузь права. Предмет і метод цивільно-правового регулювання. Система цивільного права. Принципи (засади) цивільного права. Розмежування цивільного права з іншими суміжними галузями права. Функції цивільного права.

ТЕМА 2. Цивільне законодавство

Поняття та структура цивільного законодавства. Структура цивільного кодексу. Дія цивільного законодавства. Застосування цивільного законодавства за аналогією. Значення судової практики.

ТЕМА 3. Поняття, зміст та види цивільних правовідносин

Поняття та особливості цивільних правовідносин. Суб'єкти цивільного правовідношення і поняття цивільної правосуб'єктності. Поняття і види об'єктів цивільного правовідношення. Зміст цивільного правовідношення. Класифікація цивільних правовідносин.

ТЕМА 4. Фізичні особи як суб'єкти цивільного права.

Поняття фізичної особи, її суспільні й природні властивості. Цивільна правоздатність фізичної особи. Дієздатність фізичної особи. Місце проживання фізичної особи та його цивільно-правове значення. Визнання громадянина безвісно відсутнім та оголошення його померлим. Фізична особа – підприємець.

ТЕМА 5. Юридичні особи

Поняття і ознаки юридичної особи. Правоздатність юридичної особи. Порядок виникнення юридичних осіб. Порядок припинення юридичних осіб.

ТЕМА 6. Види юридичних осіб

Класифікація юридичних осіб. Види (форми) юридичних осіб приватного права. Об'єднання юридичних осіб приватного права. Види юридичних осіб публічного права. Види об'єднань громадян і їх місце в системі юридичних осіб.

ТЕМА 7. Держава, Автономна Республіка Крим та територіальні громади як учасники цивільних правовідносин

Держава Україна, Автономна Республіка Крим, територіальні громади - учасники цивільних правовідносин. Участь публічних утворень у цивільних відносинах. Відповідальність за зобов'язаннями держави, Автономної Республіки Крим, територіальних громад

ТЕМА 8. Об'єкти цивільних прав

Поняття об'єктів цивільних прав. Види об'єктів цивільних прав. Речі як об'єкти цивільних прав. Класифікація речей. Майнові права як об'єкти цивільних прав. Цінні папери як об'єкти цивільних прав. Передача та виконання за цінним папером. Гроші як об'єкт цивільних правовідносин. Нематеріальні блага як об'єкти цивільних прав.

ТЕМА 9. Підстави виникнення, зміни та припинення цивільних правовідносин. Правочини.

Підстави виникнення, зміни чи припинення цивільних правовідносин. Поняття правочину, його місце в системі юридичних фактів. Види правочинів. Зміст правочину, його тлумачення. Умови чинності угод (правочинів). Недійсні правочини.

ТЕМА 10. Строки (терміни) у цивільному праві. Позовна давність.

Поняття, значення і юридична природа строку (терміну) в цивільному праві. Види цивільно-правових строків (термінів).

Визначення та обчислення строків (термінів). Поняття позовної давності. Імперативність та диспозитивність у визначенні та застосуванні позовної давності. Тривалість позовної давності. Загальна та спеціальна позовна давність. Початок перебігу позовної давності. Зупинення, переривання та поновлення позовної давності.

ТЕМА 11. Представництво і довіреність

Представництво та його види. Представництво за довіреністю. Види угод, які не може укласти представник. Вчинення правочинів з перевищенням повноважень. Передоручення. Форми та види довіреності. Строк довіреності. Припинення представництва за довіреністю та його наслідки.

ТЕМА 12. Здійснення та захист цивільних прав та виконання юридичних обов'язків у цивільному праві.

Здійснення суб'єктивних прав та виконання цивільних обов'язків. Забезпечення виконання зобов'язань. Захист суб'єктивних прав. Судовий захист цивільних прав. Самозахист цивільного права. Поняття цивільно-правової відповідальності та її види. Умови та розміри цивільно-правової відповідальності.

ТЕМА 13. Особисті немайнові права у цивільному праві.

Поняття та ознаки особистих немайнових прав. Особисті немайнові права, що забезпечують природне існування фізичної особи. Особисті немайнові права, що забезпечують соціальне буття фізичної особи. Поновлення порушеного особистого немайнового права. Спростування недостовірної інформації та відповідь як способи захисту особистих немайнових прав фізичної особи. Заборона поширення інформації, якою порушуються особисті немайнові права фізичної особи. Відшкодування шкоди як спосіб захисту особистих немайнових прав фізичної особи. Захист особистих немайнових прав юридичної особи.

ТЕМА 14. Право власності та інші речові права.

Поняття, елементи і зміст права власності. Способи і підстави набуття і припинення права власності. Форми власності, їх правове регулювання. Момент виникнення права власності у набувача по договору. Поняття ризику випадкової загибелі або зіпсування майна. Добросовісні і недобросовісні незаконні володільці. Право власності на землю (земельну ділянку). Право власності на житло. Охорона права власності. Загальні положення про речові права на чуже майно.

ТЕМА 15. Захист права власності та інших речових прав.

Поняття захисту права власності. Система цивільно-правових засобів захисту права власності. Віндикаційний позов Негаторний позов. Позов про визнання права власності.

ТЕМА 16. Цивільно-правове регулювання відносин інтелектуальної власності.

Поняття творчої діяльності та інтелектуальної власності. Співвідношення інтелектуальної власності та права власності. Підстави виникнення (набуття) права інтелектуальної власності. Поняття авторського права, його джерела, об'єкти, суб'єкти. Поняття суміжних прав. Захист авторського права і суміжних прав. Право інтелектуальної власності на компоновання інтегральної мікросхеми. Поняття права промислової власності, його джерела. Право інтелектуальної власності на наукове відкриття. Право на винаходи, корисні моделі, промислові зразки. Право на раціоналізаторську пропозицію. Право на селекційне досягнення. Право на комерційне найменування. Право на торгівельну марку. Право інтелектуальної власності на географічне зазначення. Право на комерційну таємницю.

ТЕМА 17. Загальна характеристика зобов'язальних правовідносин.

Поняття та види цивільно-правових зобов'язань. Підстави виникнення зобов'язань. Сторони в зобов'язанні. Виконання зобов'язання. Предмет, спосіб, час і місце виконання зобов'язання. Підстави припинення зобов'язань. Види забезпечення виконання зобов'язань.

ТЕМА 18. Загальні положення про договір.

Поняття договору, його зміст та форма. Класифікація договорів. Порядок укладення договорів. Зміна та розірвання договору

ТЕМА 19. Договори, спрямовані на передачу майна у власність.

Загальна характеристика договору купівлі-продажу. Роздрібна купівля-продаж. Договір поставки. Договір контракції сільськогосподарської продукції. Договір постачання енергетичними та іншими ресурсами через приєднану мережу. Договір міни. Договір довічного утримання (догляду). Рента. Договір дарування. Договір про пожертву.

ТЕМА 20. Договори спрямовані на передачу майна у користування.

Найм (оренда): поняття, предмет, строк договору найму, сторони в договорі, їх права та обов'язки. Права третіх осіб на річ, яка передана у найм. Окремі види договорів найму. Прокат Найм (оренда) земельної ділянки. Найм (оренда) будівлі або іншої капітальної споруди. Найм (оренда) транспортного засобу. Лізинг. Договір найму житлового приміщення. Договір позички.

ТЕМА 21. Договори, спрямовані на виконання робіт.

Загальні та відмінні риси договорів на виконання робіт. Їх види. Підряд. Поняття та види договору підряду. Сторони за договором, їх права та обов'язки. Строки в договорі. Порядок оплати роботи. Розрахунки за разі випадкового знищення предмета договору або неможливості закінчення роботи. Якість і гарантії якості роботи. Договори побутового та будівельного підряду. Підряд на проведення проектних і пошукових робіт. Поняття, характеристика, істотні умови, форма, права та обов'язки сторін, правові наслідки невиконання сторонами своїх обов'язків. Договір на виконання науково-дослідних, дослідно-конструкторських та технологічних робіт.

ТЕМА 22. Договори про надання послуг.

Загальні положення про договори з надання послуг. Правова характеристика договорів перевезення. Договори перевезення вантажу, багажу та пасажирів. Договір чартеру (фрахтування). Перевезення у прямому змішаному сполученні. Довгостроковий договір. Перевезення транспортом загального користування. Відповідальність сторін за договором перевезення. Договір транспортного експедитування. Договір зберігання. Загальні положення про зберігання. Зберігання на товарному складі. Спеціальні види зберігання. Договір доручення. Договір комісії. Договір управління майном. Зобов'язання, що пов'язані з наданням фінансових послуг. Страхові зобов'язання. Загальні положення про страхування. Договір позики. Поняття та елементи договору позики. Кредитний договір. Договір банківського вкладу (депозиту). Договір банківського рахунка. Договір факторингу. Зобов'язання з розрахунків.

ТЕМА 23. Договори у сфері інтелектуальної власності.

Поняття та види договорів щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності. Ліцензійний договір. Договір про передання виключних майнових прав інтелектуальної власності. Договір про створення за замовленням і використання об'єкта права інтелектуальної власності. Інші договори щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності.

ТЕМА 24. Зобов'язання, що виникають із спільної діяльності.

Договір про спільну діяльність. Договір простого товариства. Засновницький договір.

ТЕМА 25. Зобов'язання з односторонніх дій.

Публічна обіцянка винагороди без оголошення конкурсу. Публічна обіцянка нагороди за результатами конкурсу. Вчинення дій в майнових інтересах іншої особи без її доручення. Рятування здоров'я та життя фізичної особи, майна фізичної чи юридичної особи. Створення загрози життю, здоров'ю, майну фізичної особи або майну юридичної особи. Набуття, збереження майна без достатньої правової підстави.

ТЕМА 26. Загальні положення про зобов'язання з відшкодування шкоди.

Поняття зобов'язань з відшкодування шкоди та деліктної відповідальності. Система та загальні підстави виникнення зобов'язань з відшкодування шкоди. Відшкодування моральної шкоди. Відшкодування шкоди, завданої прийняттям закону про припинення права власності на певне майно. Відшкодування юридичною або фізичною особою шкоди, завданої їх працівником чи іншою особою. Відшкодування шкоди, завданої органом державної влади, органом влади автономної республіки Крим, органом місцевого самоврядування або їх посадовими чи службовими особами. Відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, прокуратури або суду. Відшкодування майнової шкоди фізичній особі, яка потерпіла від злочину. Відшкодування шкоди, завданої малолітньою та неповнолітньою особою. Відшкодування шкоди, завданої недієздатною, обмежено дієздатною фізичною особою, а також фізичною особою, яка не усвідомлювала значення своїх дій та (або) не могла керувати ними. Відшкодування шкоди, заподіяної джерелом підвищеної небезпеки. Відшкодування шкоди, завданої каліцтвом, іншим ушкодженням здоров'я або смертю.

ТЕМА 27. Спадкове право.

Загальні положення про спадкове право. Відкриття спадщини. Спадковий договір. Спадкування за заповітом. Спадкування за законом. Відмова від спадщини. Відповідальність спадкоємців за борги спадкодавця та відшкодування витрат, які падають на спадкоємців. Охорона спадкового майна. Оформлення права на спадщину.

C. DEFINITE LEARNING RESULTS / ПРЕДМЕТНІ РЕЗУЛЬТАТИ

Загальні компетентності (ЗК)	ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК13. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку права, його місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.
Спеціальні компетентності (СК) (фахові)	СК7. Здатність застосовувати знання завдань, принципів і доктрин національного права, а також змісту правових інститутів, щонайменше з таких галузей права, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, кримінальне і кримінальне процесуальне право. СК12. Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції. СК16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.
Програмні результати навчання (ПР)	ПР1. Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин; ПР2. Знати та розуміти міжнародні стандарти прав людини, положення Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практику Європейського суду з прав людини; ПР3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел; ПР10. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово, правильно вживаючи правничу термінологію; ПР13. Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права. ПР19. Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки.

D. SEMESTER PLAN / СЕМЕСТРОВИЙ ПЛАН

3,4 СЕМЕСТР

Тиждень/ Дата	Тема	Форма діяльності (заняття), години, формат	Завдання для СРС (література, ресурси в інтернеті, презентація, відеокурси)
3 СЕМЕСТР			
1 тиждень	ТЕМА 1. Поняття, система та предмет цивільного права України	Лекція, (1 год), F2F	Опрацювання літератури: основна: 1, 2, 3, 4, 5, 6 додаткова: 18, 19, 20

1 тиждень	1.1. Цивільне право як галузь права. Предмет і метод цивільно-правового регулювання. 1.2. Система цивільного права. 1.3. Принципи (засади) цивільного права 1.4. Розмежування цивільного права з іншими суміжними галузями права. 1.5. Функції цивільного права	Практичне заняття, (2 год), F2F	Термінологічне завдання: цивільне право, майнові відносини, особисті немайнові відносини, цивільно-правові норми, цивільно-правовий інститут, принципи цивільного права, метод цивільно-правового регулювання, функції цивільного права. Методичне завдання: - зробити структурно-логічну схему: «Система цивільного права». Практичне завдання: - навести приклади суспільних відносин, які регулюються нормами цивільного права.
1 тиждень	ТЕМА 2. Цивільне законодавство	Лекція (1 год) F2F	Опрацювання літератури: основна: 2, 3, 4, 5, 6 додаткова: 19, 20
2 тиждень	2.1. Поняття та структура цивільного законодавства. 2.2. Структура цивільного кодексу. 2.3. Дія цивільного законодавства. 2.4. Застосування цивільного законодавства за аналогією. 2.5. Значення судової практики. Тлумачення.	Практичне заняття (2 год) F2F	Термінологічне завдання: цивільне законодавство, система цивільного законодавства, джерела цивільного права, закон, нормативний акт, судова практика, аналогія закону, аналогія права. Методичне завдання: - схематично відобразити ієрархічну структуру джерел цивільного права; - занотувати у зошиті структуру цивільного кодексу; - письмово з використанням конституційних норм розкрити тезу: «Конституція України - основа формування нормативних положень цивільного права». Практичне завдання: - пояснити за яких умов допускається застосування аналогії цивільного закону та аналогії цивільного права
3 тиждень	ТЕМА 3. Поняття, зміст та види цивільних правовідносин	Лекція (1 год) F2F	Опрацювання літератури: основна: 2, 5 додаткова: 18, 19, 21
3 тиждень	3.1. Поняття та особливості цивільних правовідносин. 3.2. Суб'єкти цивільного правовідношення і поняття цивільної правосуб'єктності. 3.3. Поняття і види об'єктів цивільного правовідношення. 3.4. Зміст цивільного правовідношення. 3.5. Класифікація цивільних правовідносин.	Практичне заняття (самостійна, групова робота) (2 год) F2F	Термінологічне завдання: цивільно-правові відносини, елементи цивільно-правових відносин, суб'єкти цивільних правовідносин, об'єкти цивільно-правових відносин, суб'єктивне право, суб'єктивний обов'язок, цивільна правоздатність, цивільна дієздатність. Методичне завдання: - схематично відобразити структуру цивільних правовідносин; - визначити та занотувати підстави виникнення та припинення цивільних відносин. Практичне завдання: - пояснити різницю понять цивільна правоздатність та цивільна дієздатність.
3 тиждень	ТЕМА 4. Фізичні особи як суб'єкти цивільного права	Лекція (1 год) F2F	Опрацювання літератури: основна: 2, 3, 4, 5, 6, 7 додаткова: 1, 3, 18, 19, 20
4 тиждень	4.1. Поняття фізичної особи, її суспільні й природні властивості 4.2. Цивільна правоздатність фізичної особи. 4.3. Дієздатність фізичної особи. 4.4. Місце проживання фізичної особи та його цивільно-правове значення 4.5. Визнання громадянина безвісно відсутнім та оголошення його померлим. 4.6. Фізична особа – підприємець.	Практичне заняття (2 год) F2F	Термінологічне завдання: особа, фізична особа, правоздатність, обмеження правоздатності, дієздатність громадянина, обмеження дієздатності, підприємництво, фізична особа підприємець. Методичне завдання: - зробити структурно-логічну схему: «Види цивільної дієздатності фізичної особи»; - визначити і занотувати підстави, порядок та наслідки: - обмеження цивільної дієздатності фізичної особи/визнання особи недієздатною;- визнання фізичної особи безвісно відсутньою та оголошення померлою; - розкрити зміст поняття «дрібний побутовий правочин» та визначити межі правомірності дій особи, що здатна його вчиняти. Практичне завдання: - пояснити відмінності правового статусу фізичної особи та фізичної особи-підприємця, що є більш ширшим поняттям; - пояснити співвідношення понять «людина», «особа», «суб'єкт права».
5 тиждень	ТЕМА 5. Юридичні особи.	Лекція (1 год) F2F	Опрацювання літератури: основна: 2, 5, 6 додаткова: 1, 18, 19, 21
5 тиждень	5.1. Поняття і ознаки юридичної особи 5.2. Правоздатність юридичної особи. 5.3. Порядок виникнення юридичних осіб. 5.4. Порядок припинення юридичних осіб.	Практичне заняття (2 год) F2F	Термінологічне завдання: юридична особа, створення юридичної особи, припинення юридичної особи, ліквідація юридичної особи, реорганізація юридичної особи, злиття, приєднання, поділ, виділення, перетворення, установчий документ юридичної особи, скасування державної реєстрації юридичної особи.

			Методичне завдання: - з посиланням на норми ЦК України зробити структурно-логічну схему: «Установчі документи юридичної особи»; - визначити особливості правового статусу відокремлених підрозділів юридичних осіб. Практичне завдання: - зробити порівняльну характеристику засновницького договору і статуту; - пояснити якими засобами індивідуалізації наділена юридична особа.
5 тиждень	ТЕМА 6. Види юридичних осіб 6.1. Класифікація юридичних осіб 6.2. Види (форми) юридичних осіб приватного права 6.3. Об'єднання юридичних осіб приватного права 6.4. Види юридичних осіб публічного права 6.5. Види об'єднань громадян і їх місце в системі юридичних осіб.	Лекція (1 год) F2F	Опрацювання літератури: основна: 2, 3, 5, 6 додаткова: 9, 10, 12, 18, 20, 21
6 тиждень		Практичне заняття (самостійна, дискусія) (2 год) F2F	Термінологічне завдання: класифікація юридичних осіб, товариство, установа, господарське товариство, акціонерне товариство, товариство з додатковою відповідальністю, товариство з обмеженою відповідальністю, товариство з повною відповідальністю, командитне товариство, підприємницькі товариства, об'єднання юридичних осіб приватного права, юридичні особи публічного права, громадські об'єднання. Методичне завдання: - з посиланням на норми ЦК України зробити структурно-логічну схему: «Підприємницькі товариства»; - занотувати види юридичних осіб, які передбачає чинне законодавство. Практичне завдання: - пояснити в чому полягає основна різниця між філією та представництвом.
7 тиждень	ТЕМА 7. Держава, Автономна Республіка Крим та територіальні громади як учасники цивільних правовідносин 7.1. Держава Україна, Автономна Республіка Крим, територіальні громади - учасники цивільних правовідносин 7.2. Участь публічних утворень у цивільних відносинах 7.3. Відповідальність за зобов'язаннями держави, Автономної Республіки Крим, територіальних громад	Лекція (1 год) F2F	Опрацювання літератури: основна: 1, 2, 5, 6 додаткова: 11, 18, 19, 21
7 тиждень		Практичне заняття (2 год) F2F	Термінологічне завдання: держави, територіальні утворення (публічні утворення), органи місцевого самоврядування. Методичне завдання: - занотувати способи набуття права власності, які притаманні лише державі. Практичне завдання: - поміркувати та дати відповідь на запитання: «Чи можуть фізичні особи бути представниками держави Україна, Автономної Республіки Крим і територіальних громад? Якщо так, то в яких випадках і на основі якого документа?»
7 тиждень	ТЕМА 8. Об'єкти цивільних прав 8.1. Поняття об'єктів цивільних прав 8.2. Види об'єктів цивільних прав. 8.3. Речі як об'єкти цивільних прав. Класифікація речей. 8.4. Майнові права як об'єкти цивільних прав 8.5. Цінні папери як об'єкти цивільних прав. Передача та виконання за цінним папером. 8.6. Гроші як об'єкт цивільних правовідносин. 8.7. Нематеріальні блага як об'єкти цивільних прав.	Лекція (1 год) F2F	Опрацювання літератури: основна: 1, 2, 3, 5 додаткова: 17, 18, 19, 20, 21
8 тиждень		Практичне заняття (презентація, дискусія, групова робота) (2 год) F2F	Термінологічне завдання: об'єкт цивільних прав, майнові права, річ, правовий режим речі, оборотоздатність речі, класифікація речей, цінні папери, класифікація цінних паперів, гроші, інформація, послуга, майно, нерухомість, продукція, плоди, доходи, валютні цінності, нематеріальні блага, інтелектуальна власність, об'єкти права інтелектуальної власності. Методичне завдання: - скласти структурно-логічну схему: «Класифікація речей»; - виділити та занотувати особливі об'єкти цивільних прав. Практичне завдання: - поміркувати та пояснити, щодо яких об'єктів цивільних прав встановлюються спеціальні правила оборотоздатності; - визначити у чому полягають особливості грошей і валютних цінностей як об'єктів цивільних правовідносин, до яких видів об'єктів цивільних прав належать готівкові та безготівкові гроші?
9 тиждень	ТЕМА 9. Підстави виникнення, зміни та припинення цивільних правовідносин. Правочини. 9.1. Підстави виникнення, зміни чи припинення цивільних правовідносин. 9.2. Поняття правочину, його місце в системі юридичних фактів. 9.3. Види правочинів. 9.4. Зміст правочину, його тлумачення.	Лекція (1 год) F2F	Опрацювання літератури: основна: 2, 3, 5 додаткова: 18, 19, 21
9 тиждень		Практичне заняття (дискусія, самостійна робота) (2 год) F2F	Термінологічне завдання: цивільні правовідносини, юридичний факт, юридичні дії, правочин, презумпція правомірності правочину, воля, волевиявлення в правочині, односторонній правочин, двосторонній правочин, недійсний правочин, нікчемний правочин, оспорюваний правочин, фіктивний правочин, удаваний правочин, умовний правочин, форма правочину.

	9.5. Умови чинності угод (правочинів). 9.6. Недійсні правочини.		реституція. Методичне завдання: - з посиланням на норми ЦК України зробити структурно-логічну схему: «Види недійсних правочинів», звернувши увагу на коло оспорюваних правочинів з недоліками змісту, суб'єктного складу, волі, форми; - з посиланням на норми ЦК України з'ясувати сутність умовного правочину та визначити особливості відкладальної та скасувальної обставини для правочину. Практичне завдання: - поміркувати та навести приклади нікчемних односторонніх правочинів, коли вони можуть бути визнані дійсними за рішенням суду; - поміркувати та навести приклади обставин, які мають істотне значення для визнання правочину недійсним, який вчинено під впливом помилки; - поміркувати та назвати відмінності: між правочином та іншими юридичними фактами, між правочином, вчиненим під впливом помилки та правочином, вчиненим під впливом обману, між законним представництвом, договірним та комерційним представництвом.
9 тиждень	ТЕМА 10. Строки (терміни) у цивільному праві. Позовна давність.	Лекція, (1 год), F2F	Опрацювання літератури: основна: 2, 3, 5, 6 додаткова: 18, 19, 20
10 тиждень	10.1. Поняття, значення і юридична природа строків (термінів) в цивільному праві. 10.2. Види цивільно-правових строків (термінів). 10.3. Визначення та обчислення строків (термінів). 10.4. Поняття позовної давності. Імперативність та диспозитивність у визначенні та застосуванні позовної давності. 10.5. Тривалість позовної давності. Загальна та спеціальна позовна давність. 10.6. Початок перебігу позовної давності. 10.7. Зупинення, переривання та поновлення позовної давності.	Практичне заняття, (2 год), F2F	Термінологічне завдання: строк, термін, класифікація строків (термінів), позовна давність, загальна позовна давність, спеціальна позовна давність, зупинення перебігу позовної давності, переривання перебігу позовної давності, поновлення позовної давності. Методичне завдання: - з посиланням на норми ЦК України схематично зобразити зупинення та переривання перебігу позовної давності; - розробити структурно-логічну схему: «Види строків в цивільному праві»; - визначити та занотувати коло вимог, на які не поширюється позовна давність; - визначити та занотувати умови застосування позовної давності та наслідки спливу позовної давності. Практичне завдання: - пояснити порядок вчинення дій в останній день строку; - пояснити чим відрізняються імперативні строки від диспозитивних? Який з цих видів строків є більш поширений у цивільному праві?; - перебіг строку позовної давності у разі залишення позову без розгляду; - розкрити співвідношення строків з юридичними фактами у цивільному праві
11 тиждень	ТЕМА 11. Представництво і довіреність.	Лекція (1 год) F2F	Опрацювання літератури: основна: 2, 5 додаткова: 19, 20, 21
11 тиждень	11.1. Представництво та його види. 11.2. Представництво за довіреністю. 11.3. Види угод, які не може укладати представник. Вчинення правочинів з перевищенням повноважень. 11.4. Передоручення. 11.5. Форми та види довіреності. Строк довіреності. 11.6. Припинення представництва за довіреністю та його наслідки.	Практичне заняття (дискусія, групова робота) (2 год) F2F	Термінологічне завдання: представництво, довіреність, разова довіреність, генеральна довіреність, спеціальна довіреність, строки довіреності, передоручення, припинення дії довіреності. Методичне завдання: - розробити структурно-логічну схему: «Класифікація видів довіреності»; - визначити та занотувати суб'єктний склад представницького правовідношення. Практичне завдання: - відмова від вчинення дій за довіреністю; - розкрити зміст комерційного представництва.
11 тиждень	ТЕМА 12. Здійснення та захист цивільних прав та виконання юридичних обов'язків у цивільному праві.	Лекція (1 год) F2F	Опрацювання літератури: основна: 2, 3, 6 додаткова: 14, 18, 19, 21
12 тиждень	12.1. Здійснення суб'єктивних прав та виконання цивільних обов'язків. 12.2. Забезпечення виконання зобов'язань. 12.3. Захист суб'єктивних прав. 12.4. Судовий захист цивільних прав. 12.5. Самозахист цивільного права.	Практичне заняття (дискусія, самостійна робота) (2 год) F2F	Термінологічне завдання: здійснення суб'єктивного цивільного права, межі здійснення суб'єктивного права, зловживання правом, юридичний обов'язок, активний обов'язок, пасивний обов'язок, ознаки юридичного обов'язку, забезпечення виконання зобов'язань, спеціальні засоби забезпечення, класифікація засобів забезпечення виконання зобов'язань, застава, іпотека, заклад, звернення стягнення, неустойка, пеня, штраф, порука, гарантія, завдаток, притримання речі, шкода, протиправна

	12.6.Поняття цивільно-правової відповідальності та її види. 12.7.Умови та розмір цивільно-правової відповідальності.		поведінка, причинний зв'язок, вина, повна відповідальність, обмежена відповідальність, сутність кратної відповідальності. Методичне завдання: - занотувати види заходів самозахисту; - визначити в яких випадках і за яких умов захист цивільних прав здійснюється третейськими судами. Практичне завдання: - пояснити різницю між зловживанням правом і порушенням права; - пояснити у чому полягає відмінність цивільно-правового захисту від охорони та від забезпечення цивільних прав та інтересів
13 тиждень	ТЕМА 13. Особисті немайнові права у цивільному праві.	Лекція (2 год) F2F	Опрацювання літератури: основна: 2, 4, 5, 6 додаткова: 18, 20, 21
13,14 тиждень	13.1. Поняття та ознаки особистих немайнових прав 13.2. Особисті немайнові права, що забезпечують природне існування фізичної особи. 13.3. Особисті немайнові права, що забезпечують соціальне буття фізичної особи. 13.4. Поновлення порушеного особистого немайнового права. 13.5. Спростування недостовірної інформації та відповідь як способи захисту особистих немайнових прав фізичної особи. 13.6. Заборона поширення інформації, якою порушуються особисті немайнові права фізичної особи. 13.7. Відшкодування шкоди як спосіб захисту особистих немайнових прав фізичної особи. 13.8. Захист особистих немайнових прав юридичної особи.	Практичне заняття (дискусія, групова робота) (4 год) F2F	Термінологічне завдання: зміст особистого немайнового права, здійснення особистого немайнового права, об'єкт особистого немайнового права фізичної особи, життя, здоров'я, смерть, безпечне довкілля, особиста недоторканність, честь, гідність, ділова репутація, особисте життя, індивідуальність, особисті папери, захист особистих немайнових прав. Методичне завдання: - з посиланням на норми ЦК України занотувати особисті немайнові права, що забезпечують природне існування людини; - з посиланням на норми ЦК України занотувати особисті немайнові права, що забезпечують соціальне буття фізичної особи; - визначити та занотувати спеціальні засоби захисту особистих немайнових прав. Практичне завдання: - правові наслідки невиконання рішення суду про захист особистого немайнового права; - пояснити у яких випадках завдана шкода внаслідок порушення особистого немайнового права фізичної особи не підлягає відшкодуванню.
15 тиждень	ТЕМА 14.	Лекція (2 год) F2F	Опрацювання літератури: основна: 1, 2, 3, 5, 6, 7 додаткова: 13, 20, 21
15 тиждень	Право власності та інші речові права. 14.1. Поняття, елементи і зміст права власності. 14.2. Способи і підстави набуття і припинення права власності. 14.3. Форми власності, їх правове регулювання. 14.4. Момент виникнення права власності у набувача по договору. 14.5. Поняття ризику випадкової загибелі або зіпсування майна. 14.6. Добросовісні і недобросовісні незаконні володільці. 14.7. Право власності на землю (земельну ділянку). 14.8. Право власності на житло. 14.9. Охорона права власності. 14.10. Загальні положення про речові права на чуже майно.	Практичне заняття (4 год) F2F	Термінологічне завдання: власність, право володіння, право користування, право розпорядження, спільна сумісна власність, спільна часткова власність, набувальна давність, знахідка, виникнення права власності, припинення права власності, ревізіція, конфіскація, націоналізація, пошкодження майна, державна власність, добросовісне володіння. Методичне завдання: - з посиланням на норми ЦК України розробити структурно-логічні схеми: «Підстави набуття права власності в Україні», «Підстави припинення права власності в Україні»; - з посиланням на норми ЦК України розробити структурно-логічну схему: «Види права власності в залежності від правового режиму об'єкта». Практичне завдання: - визначити відмінності між правом часткової та спільної сумісної власності за особливостями суб'єктного складу, об'єктів та порядку здійснення; - визначити та пояснити що означає абсолютний характер права власності.
4 СЕМЕСТР			
1 тиждень	ТЕМА 15.	Лекція (1 год) F2F	Опрацювання літератури: основна: 2, 5, 6 додаткова: 18, 20, 21

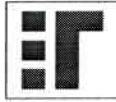
1 тиждень	Захист права власності та інших речових прав. 15.1. Поняття захисту права власності. 15.2. Система цивільно-правових засобів захисту права власності. 15.3. Віндикаційний позов 15.4. Негаторний позов 15.5. Позов про визнання права власності	Практичне заняття (дискусія) (2 год) F2F	Термінологічне завдання: захист права власності, негаторний позов, віндикаційний позов, позов про визнання права власності, добросовісний набувач (володілець), недобросовісний набувач(володілець), чуже незаконне володіння. Методичне завдання: - занотувати особливості пред'явлення вимог до органів публічної влади на захист права власності. Практичне завдання: - розглянути практику Верховного Суду у справах про захист речових прав.
1 тиждень	ТЕМА 16. Цивільно-правове регулювання відносин інтелектуальної власності. 16.1. Поняття творчої діяльності та інтелектуальної власності. 16.2. Співвідношення інтелектуальної власності та права власності. 16.3. Підстави виникнення (набуття) права інтелектуальної власності. 16.4. Поняття авторського права, його джерела, об'єкти, суб'єкти. 16.5. Поняття суміжних прав. 16.6. Захист авторського права і суміжних прав. 16.7. Право інтелектуальної власності на компонування інтегральної мікросхеми. 16.8. Поняття права промислової власності, його джерела. 16.9. Право інтелектуальної власності на наукове відкриття. 16.10. Право на винаходи, корисні моделі, промислові зразки. 16.11. Право на раціоналізаторську пропозицію. 16.12. Право на селекційне досягнення. 16.13. Право на комерційне найменування. 16.14. Право на торгівельну марку. 16.15. Право інтелектуальної власності на географічне зазначення. 16.16. Право на комерційну таємницю.	Лекція (1 год) F2F	Опрацювання літератури: основна: 2, 3, 4, 5, 6, 7 додаткова: 4, 5, 6, 7, 8, 18, 20
2 тиждень		Практичне заняття (дискусія, самостійна робота) (4 год) F2F	Термінологічне завдання: творча діяльність, інтелектуальна власність, підстави виникнення права інтелектуальної власності, авторське право, суміжні права, промислова власність, винахід, корисна модель, промисловий зразок, раціоналізаторська пропозиція, селекційне досягнення, комерційне найменування, торгівельна марка, географічне зазначення, комерційна таємниця. Методичне завдання: - схематично відобразити систему джерел права інтелектуальної власності; - скласти схему співвідношення наступних понять: «інтелектуальна власність», «об'єкт права інтелектуальної власності», «об'єктивне право інтелектуальної власності» та «суб'єктивне право інтелектуальної власності»; - скласти таблицю основних елементів авторського і суміжних прав. Практичне завдання: - дати відповідь на запитання: «Чи може при роздільному співавторстві частина твору створена конкретним співавтором використовуватися окремо, як самостійний твір?»; - дати відповідь на запитання: «Чи встановлений законодавством України вичерпний перелік видів вільного використання творів?»; - пояснити яким чином відбувається розпорядження правом на об'єкт інтелектуальної власності; - визначити та пояснити умови патентоздатності винаходів, корисних моделей, промислових зразків.
3 тиждень	ТЕМА 17. Загальна характеристика зобов'язальних правовідносин. 17.1. Поняття та види цивільно-правових зобов'язань 17.2. Підстави виникнення зобов'язань 17.3. Сторони в зобов'язанні 17.4. Виконання зобов'язання 17.5. Предмет, спосіб, час і місце виконання зобов'язання 17.6. Підстави припинення зобов'язань 17.7. Види забезпечення виконання зобов'язань	Лекція (1 год) F2F	Опрацювання літератури: основна: 2, 3, 5 додаткова: 15, 18, 20, 21
3 тиждень		Практичне заняття (2 год) F2F	Термінологічне завдання: зобов'язання, суб'єкти зобов'язання, об'єкт зобов'язання, види цивільно-правових зобов'язань, кредитор, боржник, принципи виконання зобов'язання, виконання зобов'язання, спосіб виконання зобов'язання, відступлення вимоги, переведення боргу, новація зобов'язання, прощення боргу, відступне, неустойка, порука, гарантія, завдаток, застава, при тримання, час виконання зобов'язання, місце виконання зобов'язання, підстави припинення зобов'язань. Методичне завдання: - з посиланням на норми ЦК України навести приклади односторонніх правочинів, актів суб'єктів публічного права, протиправних дій, як підстав виникнення зобов'язань; - з посиланням на норми ЦК України розробити структурно-логічну схему: «Способи забезпечення виконання зобов'язань». Практичне завдання: - пояснити чим відрізняється завдаток від авансу; - пояснити що таке новація та її відмінність від відступного; - пояснити чим відрізняється порука від гарантії; - пояснити в чому полягають переваги притримання для забезпечення виконання зобов'язання; - визначити та пояснити правові наслідки заміни боржника у зобов'язанні, забезпеченому порукою або заставою.
3 тиждень	ТЕМА 18. Загальні положення про договір.	Лекція (1 год) F2F	Опрацювання літератури: основна: 2, 3, 6 додаткова: 18, 20, 21

4 тиждень	18.1.Поняття договору, його зміст та форма 18.2. Класифікація договорів 18.3. Порядок укладення договорів 18.4. Зміна та розірвання договору	Практичне заняття (2 год) F2F	Термінологічне завдання: договір, зміст договору, алеаторний договір, публічний договір, договір приєднання, попередній договір, договір про наміри, господарський договір, оферта, акцепт. Методичне завдання: - скласти таблицю «Класифікація договорів»; - схематично відобразити порядок укладення та розірвання договору. Практичне завдання: - пояснити особливості акцепту.
5 тиждень	ТЕМА 19. Договори, спрямовані на передачу майна у власність.	Лекція (1 год) F2F	Опрацювання літератури: основна: 2, 3, 4, 5, 6, 7 додаткова: 18, 19, 20, 21
5 тиждень	19.1. Загальна характеристика договору купівлі-продажу 19.2. Роздрібна купівля-продаж 19.3. Договір поставки 19.4. Договір контракції сільськогосподарської продукції 19.5. Договір постачання енергетичними та іншими ресурсами через приєднану мережу 19.6. Договір міні 19.7. Договір довічного утримання (догляду). Рента 19.8. Договір дарування 19.9. Договір про пожертву	Практичне заняття (2 год) F2F	Термінологічне завдання: сторона договору, предмет договору, договір купівлі-продажу, роздрібна купівля-продаж, договір поставки, договір контракції сільськогосподарської продукції, договір постачання енергетичними та іншими ресурсами через приєднану мережу, договір міні, рента, договір дарування, пожертва. Методичне завдання: - скласти таблицю-порівняння видів договорів купівлі продажу; - занотувати підстави, порядок відмови та скасування договору дарування. Практичне завдання: - пояснити особливості реального та консенсуального договору дарування; - пояснити в чому полягає відмінність договору пожертви від договору дарування.
5 тиждень	ТЕМА 20. Договори спрямовані на передачу майна у користування.	Лекція (1 год) F2F	Опрацювання літератури: основна: 2, 3, 4, 7 додаткова: 19, 20, 21
6 тиждень	20.1.Найм (оренда): поняття, предмет, строк договору найму, сторони в договорі, їх права та обов'язки. Права третіх осіб на річ, яка передана у найм 20.2. Окремі види договорів найму 20.2.1. Прокат 20.2.2. Найм (оренда) земельної ділянки 20.2.3. Найм (оренда) будівлі або іншої капітальної споруди 20.2.4. Найм (оренда) транспортного засобу 20.2.5. Лізинг 20.2.6. Договір найму житлового приміщення 20.3. Договір позички	Практичне заняття (дискусія, самостійна робота) (2 год) F2F	Термінологічне завдання: договір майнового найму (оренди), елементи договору найму, зміст договору найму, припинення договору найму, прокат, лізинг. Методичне завдання: - скласти порівняльну характеристику договору позички і договору найму (оренди); - розглянути та занотувати особливості укладання та реєстрації договору оренди землі. Практичне завдання: розділитися на групи, та з урахуванням особливостей суб'єктного складу сторін правовідносин скласти: - проект договору найму (оренди) транспортного засобу; - проект договору позички транспортного засобу.
7 тиждень	ТЕМА 21. Договори, спрямовані на виконання робіт.	Лекція (1 год) F2F	Опрацювання літератури: основна: 2,3, 5 додаткова: 18, 20, 21
7 тиждень	21.1.Загальні та відмінні риси договорів на виконання робіт. Їх види. 21.2.Підряд. Поняття та види договору підряду. Сторони за договором, їх права та обов'язки. Строки в договорі. Порядок оплати роботи. Розрахунки у разі випадкового знищення предмета договору або неможливості закінчення роботи. Якість і гарантії якості роботи 21.3.Договори побутового та будівельного підряду. 21.4.Підряд на проведення проектних і пошукових робіт. Поняття, характеристика, істотні умови, форма, права та обов'язки сторін, правові наслідки невиконання сторонами своїх обов'язків. 21.5.Договір на виконання науково-дослідних, дослідно-конструкторських та технологічних робіт.	Практичне заняття (дискусія, групова робота) (2 год) F2F	Термінологічне завдання: договір на виконання робіт, види договорів на виконання робіт, договір підряду, побутовий підряд, будівельний підряд, підряд на проектні та пошукові роботи, технологія, технічні дані, замовник, підрядник, субпідрядник. Методичне завдання: - занотувати порядок передані результату робіт; - особливості договору підряду на капітальне будівництво; - визначити правове становище замовника, підрядника і субпідрядника. Практичне завдання: - скласти проект договору будівельного підряду; - пояснити в чому полягає гарантійне зобов'язання підрядника; - пояснити у яких випадках гарантійний строк може бути продовжено; - пояснити, який порядок внесення змін до договору підряду; - пояснити відмінність договору про надання послуг від договору підряду.
7 тиждень	ТЕМА 22. Договори про надання послуг.	Лекція (1 год) F2F	Опрацювання літератури: основна: 2, 4, 5, 6 додаткова: 2, 18, 20, 21

8 тиждень	22.1. Загальні положення про договори з надання послуг. 22.2. Правова характеристика договорів перевезення. 22.2.1. Договори перевезення вантажу, багажу та пасажирів 22.2.2. Договір чартеру (фрахтування) 22.2.3. Перевезення у прямому змішаному сполученні. 22.2.4. Довгостроковий договір 22.2.5. Перевезення транспортом загального користування. 22.2.6. Відповідальність сторін за договором перевезення 22.2.7. Договір транспортного експедирування 22.3. Договір зберігання 22.3.1. Загальні положення про зберігання 22.3.2. Зберігання на товарному складі 22.3.3. Спеціальні види зберігання 22.4. Договір доручення 22.5. Договір комісії. 22.6. Договір управління майном. 22.7. Зобов'язання, що пов'язані з наданням фінансових послуг. 22.7.1. Страхові зобов'язання. Загальні положення про страхування. 22.7.2. Договір позики. Поняття та елементи договору позики 22.7.3. Кредитний договір 22.7.4. Договір банківського вкладу (депозиту) 22.7.5. Договір банківського рахунка 22.7.6. Договір факторингу 22.8. Зобов'язання з розрахунків	Практичне заняття (дискусія, групова робота) (2 год) F2F	Термінологічне завдання: поняття послуги, ознаки послуги, договір про надання послуг, договір перевезення, вантаж, договір чартеру, довгостроковий договір, договір транспортного експедирування, транспортний експедитор, експедиторська послуга, накладна, коносамент, вантажна відомість, договір зберігання, види зберігання, договір доручення, довіритель, повірений, договір комісії, комітент, комісіонер, делькредере, договір управління майном, установник управління, управитель, вигодонабувач, договір управління підприємством, фінансові послуги, страхові зобов'язання, страхування, страховий фонд, джерело відшкодування, страховик, страхувальник, страховий випадок, договір страхування, співстрахування, перестрахування, страховий посередник, страховий брокер, перестраховий брокер, поліс, поліс, сертифікат, страхова сума, страховий ризик, страховий платіж, договір позики, позикодавець, позичальник, кредитний договір, кредит, банківський вклад (депозит), банк, вкладник, ощадна книжка, ощадний сертифікат, заповідальне розпорядження, банківський рахунок, володілець рахунка, факторинг, клієнт, фактор, грошове зобов'язання, платіжне доручення, акредитив, інкасове доручення, чек. Методичне завдання: - занотувати особливості договору про безоплатне надання послуг; - визначити та занотувати підстави і межі відповідальності перевізника; - визначити та занотувати особливості відносин щодо надання медичних, юридичних, туристичних, освітніх, комунальних та інших послуг. Практичне завдання: - пояснити, які наслідки смерті фізичної особи або припинення юридичної особи-комісіонера; - визначити та пояснити чим відрізняється договір факторингу від цесії.
9 тиждень	ТЕМА 23. Договори у сфері інтелектуальної власності .	Лекція (1 год) F2F	Опрацювання літератури: основна: 2, 3, 4, 5, 6, 7 додаткова: 17, 19, 20, 21
9 тиждень	23.1. Поняття та види договорів щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності 23.2. Ліцензійний договір 23.3. Договір про передачу виключних майнових прав інтелектуальної власності 23.4. Договір про створення за замовленням і використання об'єкта права інтелектуальної власності 23.5. Інші договори щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності	Практичне заняття (дискусія, самостійна робота) (2 год) F2F	Термінологічне завдання: ліцензія, інтелектуальна власність, майнові права інтелектуальної власності, правовласник, право використання, ліцензійний договір, патент, свідоцтво, субліцензія, ліцензіар, ліцензіат, ноу-хау, Методичне завдання: - скласти порівняльну характеристику договору комерційної концесії та ліцензійного договору та виокремити принципові відмінності. Практичне завдання: - пояснити особливості укладання договору комерційної субконцесії; - розкрити поняття службового об'єкта права інтелектуальної власності та пояснити особливості правового регулювання договорів на створення об'єкта права інтелектуальної власності на підставі трудового договору.
9 тиждень	ТЕМА 24. Зобов'язання, що виникають із спільної діяльності.	Лекція (1 год) F2F	Опрацювання літератури: основна: 2, 5, 7 додаткова: 18, 20, 21
10 тиждень	24.1. Договір про спільну діяльність. 24.2. Договір простого товариства 24.3. Засновницький договір	Практичне заняття (дискусія) (2 год) F2F	Термінологічне завдання: спільна діяльність, просте товариство, засновницький договір, об'єднання вкладів, грошова оцінка вкладу, фідучіарний правочин. Методичне завдання: - занотувати класифікацію зобов'язань за спільною діяльністю та підстави їх виникнення. Практичне завдання: - поміркувати та дати відповідь на запитання «Чи можна установчий договір розглядати як різновид договору про спільну діяльність?»; - скласти договір простого товариства.
11 тиждень	ТЕМА 25. Зобов'язання з односторонніх дій.	Лекція (2 год) F2F	Опрацювання літератури: основна: 2, 3, 5, 6 додаткова: 19, 20, 21

11,12 тиждень	25.1. Публічна обіцянка винагороди без оголошення конкурсу. 25.2. Публічна обіцянка нагороди за результатами конкурсу. 25.3. Вчинення дій в майнових інтересах іншої особи без її доручення. 25.4. Рятуння здоров'я та життя фізичної особи, майна фізичної чи юридичної особи. 25.5. Створення загрози життю, здоров'ю, майну фізичної особи або майну юридичної особи. 25.6. Набуття, збереження майна без достатньої правової підстави	Практичне заняття (презентації, дискусія, групова робота) (4 год) F2F	Термінологічне завдання: публічна обіцянка винагороди, односторонній правочин, конкурс, засновник, умови конкурсу, переможець конкурсу, рятувальник, деліктне зобов'язання. Методичне завдання: - розглянути питання: «Правова природа конкурсу як підстави виникнення цивільних правовідносин». Практичне завдання: - пояснити співвідношення зобов'язань із публічної обіцянки винагороди, гри та парі; - ризик у відносинах, що виникають із публічної обіцянки винагороди.
13 тиждень	ТЕМА 26. Загальні положення про зобов'язання з відшкодування шкоди.	Лекція (2 год) F2F	Опрацювання літератури: основна: 2, 3, 4, 5 додаткова: 18, 19, 21
13,14 тиждень	26.1. Поняття зобов'язань з відшкодування шкоди та деліктної відповідальності. 26.2. Система та загальні підстави виникнення зобов'язань з відшкодування шкоди 26.3. Відшкодування моральної шкоди. 26.4. Відшкодування шкоди, завданої прийняттям закону про припинення права власності на певне майно 26.5. Відшкодування юридичною або фізичною особою шкоди, завданої їх працівником чи іншою особою 26.6. Відшкодування шкоди, завданої органом державної влади, органом влади автономної республіки Крим, органом місцевого самоврядування або їх посадовими чи службовими особами 26.7. Відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, прокуратури або суду 26.8. Відшкодування майнової шкоди фізичній особі, яка потерпіла від злочину 26.9. Відшкодування шкоди, завданої малолітньою та неповнолітньою особою 26.10. Відшкодування шкоди, завданої недієздатною, обмежено дієздатною фізичною особою, а також фізичною особою, яка не усвідомлювала значення своїх дій та (або) не могла керувати ними 26.11. Відшкодування шкоди, заподіяної джерелом підвищеної небезпеки 26.12. Відшкодування шкоди, завданої каліцтвом, іншим ушкодженням здоров'я або смертю.	Практичне заняття (презентації, дискусія, самостійна робота) (4 год) F2F	Термінологічне завдання: відшкодування шкоди, деліктна відповідальність, цивільно-правове покарання, система зобов'язань з відшкодування шкоди, генеральний делікт, спеціальний делікт, протиправні юридично значущі дії, збитки, упущена вигода, моральна шкода, протиправність, причинний зв'язок, протиправна поведінка, суб'єкт відповідальності, службові обов'язки, заподіювач шкоди, потерпілий, незаконні рішення, незаконні дії, незаконна бездіяльність, причинно-наслідковий зв'язок, правоохоронні органи, розмір відшкодуваної шкоди, злочин, часткова відповідальність, малолітня особа, неповнолітня особа, самостійний дохід, власне майно, джерела підвищеної небезпеки, непереборна сила, умисел, непропорційне заволодіння, груба необережність, смерть, каліцтво, професійне захворювання, професійна працездатність, загальна працездатність, тимчасова непрацездатність, середньомісячний заробіток. Методичне завдання: - занотувати особливості відповідальності за шкоду, завдану джерелом підвищеної небезпеки; - підстави для відповідальності за шкоду, заподіяну джерелом підвищеної небезпеки; - структура зобов'язання з відшкодування шкоди, заподіяної джерелом підвищеної небезпеки; - межі відшкодування шкоди, заподіяної джерелом підвищеної небезпеки; - обставини, що звільняють володільця джерела підвищеної небезпеки від відповідальності; - взаємодія джерел підвищеної небезпеки, відшкодування шкоди, завданої спільними діями. Практичне завдання: - розглянути судову практику у справах про відшкодування моральної шкоди та виділити проблемні питання застосування законодавства, щодо відшкодування моральної шкоди; - розглянути питання «Право регресної вимоги до винної особи».
15 тиждень	ТЕМА 27. Спадкове право.	Лекція (2 год) F2F	Опрацювання літератури: основна: 2, 3, 5 додаткова: 16, 18, 19, 21
15 тиждень	27.1. Загальні положення про спадкове право 27.2. Відкриття спадщини 27.3. Спадковий договір 27.4. Спадкування за заповітом 27.5. Спадкування за законом 27.6. Відмова від спадщини 27.7. Відповідальність спадкоємців за борги спадкодавця та відшкодування витрат, які падають на спадкоємців 27.8. Охорона спадкового майна 27.9. Оформлення права на спадщину	Практичне заняття (дискусія) (2 год) F2F	Термінологічне завдання: спадкове право, спадщина, спадкове правонаступництво, універсальне правонаступництво, спадковий договір, заповіт. Методичне завдання: - відмінність спадкування за законом від спадкування за заповітом; - визначити відмінності спадкування за правом представлення від спадкової трансмісії; - порядок задоволення спадкоємцями вимог кредиторів спадкодавця. Практичне завдання: - пояснити особливості спадкового договору за участю подружжя; - особливості посвідчення секретного заповіту.

Вивчення дисципліни передбачає виконання позааудиторної контрольної (модульної) роботи.

Вивчення дисципліни передбачає виконання індивідуальних завдань. Кожен студент індивідуально виконує наступні завдання:

1. Дуалізм приватного права в континентальних правових системах.
2. Кодифікація цивільного законодавства України (історичний аспект).
3. Опіка та піклування в цивільному праві: порівняльна характеристика.
4. Цивільно-правовий статус малолітніх осіб.
5. Правовий режим рухомих речей в цивільному праві.
6. Право на інформацію як особисте немайнове право фізичної особи.
7. Суперфіцій як речове право на чуже майно.
8. Міжнародні договори як джерело права інтелектуальної власності України.
9. Захист авторських прав в мережі Інтернет.
10. Здійснення права на спадкування малолітніми та неповнолітніми особами.
11. Зарахування зустрічних вимог як підстава припинення зобов'язання.
12. Регресні зобов'язання в цивільному праві України
13. Банківська гарантія як спосіб забезпечення виконання зобов'язання.
14. Особливості укладення цивільно-правового договору на торгах.
15. Енергосервісний договір в цивільному праві України.

Замість науково-дослідницької роботи студенти можуть отримати 10 балів за вивчення онлайн курсів на платформі COURSERA (<https://www.coursera.org/>), посилання на курс: <https://www.coursera.org/learn/teoriya-smi#syllabus>

Детальний план проведення практичних занять, завдання для практичних занять, самостійної та індивідуальної роботи містяться в системі MOODLE у:

1. Методичні рекомендації для виконання практичних занять, самостійної та індивідуальної роботи з курсу «Цивільне право».

E. BASIC LITERATURE (OBLIGATORY TEXTBOOKS) / ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА (ОБОВ'ЯЗКОВІ ПІДРУЧНИКИ)

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
2. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/435-15>
3. Цивільне право України: навчальний посібник для підготовки студентів. Уклад.: І.В. Тетарчук, Т.Є. Дяків. К.: Центр учбової літератури, 2018. 202 с.
4. Цивільне право України. Загальна частина : підручник. За ред.: І. А. Бірюкова, Ю. О. Заїки. - Київ: Правова єдність, 2014. с.510
5. Цивільне право України: підручник [Текст] : в 2 т. Т. 1. кол. авторів; за ред. Г.Б. Яновичкої, В.О. Кучера Львів: «Новий Світ-2000», 2014. 444 с.
6. Цивільне право України. Загальна частина. Особлива частина. Підручник: Комплект. Автор за ред. О. В. Дзери, Н.С. Кузнєцової, Р.А. Майданика. Київ: Юрінком Інтер, 2017 р. 1176с.
7. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України: у двох томах. Том 1. Автор за ред. О.В.Дзери (кер. авт. кол.), Н.С. Кузнєцової, В.ВІ. Луця Київ: Юрінком Інтер 2019. 928с

F. COMPLEMENTARY LITERATURE / ДОДАТКОВА ЛІТЕРАТУРА

1. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань: Закон України від 15.05.2003 р. № 755-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/755-15>
2. Про страхування: Закон України від 07.03.1996 № 85/96-ВР URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/85/96-%D0%B2%D1%80#Text>
3. Про свободу пересування та вільний вибір місця проживання: Закон України від 11.12.2003 р. № 1382-IV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1382-15#Text>
4. Про авторське право і суміжні права: Закон України від 23.12.1993 р. № 3792-XII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12#Text>
5. Про охорону прав на знаки для товарів і послуг: Закон України від 15.12.1993 № 3689-XII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3689-12#Text>
6. Про правову охорону географічних позначень: Закон України від 16.06.1999 № 752-XIV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/752-14#Text>
7. Про охорону прав на винаходи і корисні моделі: Закон України від 15.12.1993 № 3687-XII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3687-12#Text>
8. Про охорону прав на промислові зразки: Закон України від 15.12.1993 № 3688-XII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3688-12#Text>
9. Про господарські товариства: Закон України від 19.09.1991 № 1576-XII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1576-12#Text>
10. Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю: Закон України від 06.02.2018 № 2275-VIII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2275-19#n386>
11. Про громадські об'єднання Закон України від 22.03.2012 № 4572-VI URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4572-17#Text>
12. Про акціонерні товариства: Закон України від 17.09.2008 № 514-VI URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/514-17#Text>
13. Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень: Закон України від 01.07.2004 № 1952-IV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1952-15#Text>
14. Про іпотеку: Закон України від 05.06.2003 № 898-IV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/898-15#Text>
15. Про відповідальність за несвоєчасне виконання грошових зобов'язань: Закон України від 22.11.1996 № 543/96-ВР URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/543/96-%D0%B2%D1%80#Text>
16. Спадщина і спадкування в Україні: запитання, відповіді, практичні поради, судова практика: практичний посібник. Упорядники: К. І. Чижмаль, Д. В. Журавльов. Центр учбової літератури. 2018. 318 с.
17. Право інтелектуальної власності. Підручник. За заг. ред. д.ю.н., проф., Булеци С.Б., к.ю.н., Чепис О.І. Ужгород: РІК-У. 2019. 488 с.
18. Ромовська З.В. Українське цивільне право. Загальна частина. Академічний курс: підручник. 3-тє вид., допов. К.: «ВД» Дакор», 2013. 672 с
19. Харитонов С.О., Харитонova О.І., Старцев О.В. Цивільне право України: підручник. Вид. 3, перероб. і доп. К.: Істина, 2013. 808 с.
20. Борисова Б.І., Баранова Л.М., Бегова Т.І. та ін. Цивільне право: підручник: у 2 т. Х.: Право, 2014. Т.1. 656 с.
21. Борисова Б.І., Баранова Л.М., Бегова Т.І. та ін. Цивільне право.: підручник: у 2 т. Х.: Право, 2012. Т.2. 816 с.

G. THE MOST IMPORTANT PUBLICATIONS OF THE AUTHOR(S) CONCERNING PROPOSED CLASSES / ОСНОВНІ ПУБЛІКАЦІЇ АВТОРА, ЩО ПОВ'ЯЗАНІ З ТЕМАТИКОЮ ЗАПЛАНОВАНИХ ЗАНЯТЬ

1. Yankovyi, V. Stets, O

Problems of adaptation of Ukrainian legislation to EU legislation.

Scientific Journal of Polonia University

2018 | journal-article

[IndexCopernicus](#)

2. Ямковий В.

Artificial Intelligence in E-Commerce: Legal Aspects

Atlantis Press

2020 | journal-article

<https://doi.org/10.2991/aebmr.k.200318.012>

3. Ямковий В. І., Копаїгора І. Д., Теличко О. А., Величко Д. М.

Договірні спори в господарському судочинстві

Кривий Ріг : Видавець Р. А. Козлов

2017 | [монографія]

4. Ямковий В.І.

До питання відшкодування державою майнової шкоди фізичній особі, яка постраждала внаслідок злочину.

Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. 2010. №929. С.253-257.

H. SIGNS OF REQUIRED PREREQUISITES / ПЕРЕЛІК ПОТРІБНИХ ПЕРЕДУМОВ

Дисципліни, які є необхідними передумовами для вивчення зазначеного курсу: Теорія держави та права, Конституційне право.

I. SCORE AND TYPE / КІЛЬКІСТЬ ВІДВЕДЕНИХ ГОДИН ТА ФОРМА ПРОВЕДЕННЯ ЗАНЯТЬ

3, 4 семестр

	Денна	Заочна
Лекції	32	16
Практичні (лабораторні)	64	16
Самостійна робота студента (СРС)	120	184
Індивідуально-консультативна робота (ІКР)	24	24
Курсова робота		

J. CURRENT AND FINAL EVALUATION / ПОТОЧНЕ ТА ПІДСУМКОВЕ ОЦІНЮВАННЯ

	3 Семестр		4 Семестр		4 Семестр
	Денна	Заочна	Денна	Заочна	
Поточний контроль, в т.ч.:					
оцінювання під час аудиторних занять	10	10			
виконання контрольних (модульних) робіт	20	20			
виконання і захист завдань самостійної роботи	10	10			
науково-дослідницька робота	10	10			
Підсумковий контроль	50	50			
	залік	залік	курсова робота, екзамен	курсова робота, екзамен	

Шкала балів	Оцінка за 4-бальною шкалою	Шкала ECTS
90 – 100	Відмінно	A
80 – 89	Добре	B
70 – 79		C
66 – 69		D
60 – 65	Задовільно	E
21 – 59	незадовільно з можливістю повторного складання екзамену (заліку)	FX
0 – 20	незадовільно з можливістю вивчення дисципліни за індивідуальним графіком у формі додаткової індивідуально-консультативної роботи	F

K. CODE OF CONDUCT OF THE COURSE / КОДЕКС ПОВЕДІНКИ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ КУРСУ

Для успішного проходження курсу та складання контрольних заходів необхідним є виконання наступних обов'язків:

- ❖ не запізнюватися на заняття;
- ❖ не пропускати заняття (як лекційні, так і практичні), в разі хвороби мати довідку або її ксерокопію;

- ❖ самостійно опрацювати весь лекційний матеріал та ресурси для самостійної роботи;
- ❖ конструктивно підтримувати зворотній зв'язок з викладачем на всіх етапах проходження курсу (особливо під час виконання індивідуальних проєктів/курсowego проєкту);
- ❖ своєчасно і самостійно виконувати всі передбачені програмою лабораторні та практичні завдання;
- ❖ брати очну участь у контрольних заходах;
- ❖ будь-яке відтворення результатів чужої праці (включаючи практичну роботу над командним проєктом), в тому числі використання завантажених з Інтернету матеріалів, як власних результатів, кваліфікується, як порушення норм і правил академічної доброчесності, та передбачає притягнення до відповідальності у порядку, визначеному чинним законодавством.

L. METHODS OF CONDUCTING / МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Для формувань компетентностей застосовуються такі методи навчання:

вербальні/словесні (лекція, пояснення, розповідь, бесіда);

наочні (спостереження, ілюстрація, демонстрація);

практичні (різні види практичних завдань, вирішення кейсів;

пояснювально-ілюстративний, який передбачає пред'явлення готової інформації викладачем та її засвоєння студентами;

метод проблемного викладу;

дослідницький.

M. TOOLS, EQUIPMENT AND SOFTWARE / ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

мультимедійний клас з ПК, цифровий проєктор

Zoom – хмарна платформа для відео і аудіо конференцій та вебінарів

ZELIS - система призначена для тестування знань студентів в двох режимах: автоматизований контроль знань та тестування по бланкам.

N. STUDENT RESOURCES, MOOC PLATFORMS / ЦИФРОВІ РЕСУРСИ ДЛЯ СТУДЕНТІВ ТА ВІДКРИТІ ДИСТАНЦІЙНІ ОНЛАЙН КУРСИ

Студентам пропонується доступ до навчальних матеріалів дисципліни - moodle.kneu.dp.ua:

Coursea – безкоштовні онлайн-курси з різних дисциплін, у разі успішного закінчення яких користувач отримує сертифікат про проходження курсу.

EdX – онлайн-курси від закладів вищої освіти.

Prometheus — український громадський проєкт масових відкритих онлайн-курсів.

O. FEEDBACK/ ЗВОРОТНІЙ ЗВ'ЯЗОК

Електронні листи є найкращим способом зв'язатися з керівником курсу, і, будь ласка, додайте шифр групи в темі листа. Якщо ви надішлете мені електронне повідомлення, надайте мені, принаймні, 24 години, щоб відповісти. Якщо ви не отримаєте відповідь, відправте листа повторно.

P. ACADEMIC HONESTY/ АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Державний університет економіки і технологій очікує від студентів розуміння та підтримання високих стандартів академічної чесності. Приклади академічної не доброчесності включають такі: плагіат, зловживання інформацією із застарілих джерел мережі. Очікується, що вся робота, виконана відповідно до вимог курсу, є власною роботою студента. Під час підготовки роботи, яка відповідає вимогам курсу, студенти повинні відрізнити власні ідеї від інформації, отриманої з інших джерел.

(Положення про академічну доброчесність https://www.duet.edu.ua/uploads/normbase/243/pol_AD.pdf.)

APPROVED / ЗАТВЕРДЖЕНО

На засіданні кафедри права і публічного управління та адміністрування Державного університету економіки і технологій - протокол № 12 від 28.06.2022 року

Укладач

В.І. Ямковий

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Кафедрою права і публічного управління та адміністрування

Протокол № 12 від 28.06.2022 року

В.о. завідувача кафедри

І.В. Міма

Науково-методичною радою Державного університету економіки і технологій

Протокол № 1 від 20.09.2022 року

Голова науково-методичної ради

В.В. Орлов